

NOVI PROGRAM EUROPSKE UNIJE POTIČE RAZVOJ POLJOPRIVREDE

IPARD financira vinarstvo i maslinarstvo

Piše **Alemka JURIČIĆ**

Osnoje novog pretpri-
stupnog programa IPARD
hrvatski bi poljoprivrednici do 2010. godine mogli računati na oko 137 milijuna eura potpore. Novi je program namijenjen poljoprivrednom sektoru, a zamijenio je nekadašnji SAPARD u čijem je okviru u Hrvatskoj iskorišteno tek 55 posto sredstava, odnosno 290 milijuna kuna. Ukupno je novac dobilo 36 projekata. Očekuje li provedbu IPARD-a u Hrvatskoj bolja sudbina, odnosno hoće li hrvatski poljoprivrednici u ovom »drugom krugu« imati više sreće, ali i volje da se uključe u natječaje, tek će se vidjeti. No, da bi ih potaknuli na to i upoznali s pravilima igre, Hrvatska udruga poslodavaca, odnosno njen Centar za europske pretpri-
stupne procese ovog je tjedna u Rijeci organizirao prezentaciju tog programa. Treba reći da do sada, nažalost, za ove programe nije konkurirao niti jedan projekt iz Primorsko-goranske županije. Prema riječima Lovre Benčevića, stručnog suradnika u Regionalnoj razvojnoj agenciji Zagebačke županije, kod

IPARD-a je važno da projekt mora imati poslovni plan kojim se dokazuje njegova samoodrživost. To znači da poljoprivrednik mora biti spreman na investiciju, ali i da mora osigurati njenu održivost i bez ovih sredstava.

Šansa za vinogradare

Benčević također navodi da je za razliku od prijašnjeg programa EU-a za poljoprivredu - SAPARD-a - novim programom u financiranje uključeno vinarstvo i maslinarstvo, no uz određena ograničenja. Tako se u sektoru vinarstva poticaj može dobiti za ulaganje u opremu za filtriranje, stabilizaciju, potom linije za punjenje, etiketiranje i pakiranje u vinarijama. Korisnik mora biti upisan u Upisnik proizvođača grožđa, vina i voćnih vina u Hrvatskom zavodu za vinogradarstvo i vinarstvo. Osim toga, proizvođač mora proizvoditi minimalno 200 hl, a maksimalno 20 tisuća hl kvalitetnog vina. Što se tiče sektora maslinarstva, tu se financira ulaganje u laboratorijsku opremu za osnovne kemijske analize maslinova ulja te ulaganje u opremu za preradu komine masline u kompost.

U sektoru vinarstva mogu konkurirati ulaganja u opremanje vinarija, dok se na području maslinarstva mogu kandidirati ulaganja u laboratorijsku opremu za analizu maslinova ulja te opremu za preradu komine masline u kompost

65 posto povrata. Za projekte vezane uz ekologiju potpore idu do 70 posto iznosa.

»Tona« dokumentacije

Ovčarstvo i kozarstvo nisu obuhvaćeni ovim programom. Naime, država je radeći prethodnu selekciju s obzirom na to da sve nije bilo moguće financirati, za ove grane rekla da nisu među prioritetnim sektorima.

Jedan od razloga nikakvog interesa poljoprivrednika iz Primorsko-goranske županije za ova sredstva, vrlo vjerojatno leži i u velikoj birokratizaciji. Poznato je da je za pripremu potrebno pribaviti »töne« dokumentacije, no IPARD nije bauk, i može se, poručeno je s prezentacije. Ipak, s prikupljanjem treba početi na vrijeme jer kada se natječaj objavi, uglavnom je već kasno. Treba reći i da potencijalni kandidati moraju računati na kontrole projekta na terenu i to prije ugovaranja, prije isplate sredstava te u narednih pet godina poslovanja kada će imati barem jednu. Tako će se prije ugovaranja pregledati poslovna dokumentacija, objekti ili oprema koji su financirani. Također će se izvršiti uvid u poslovne knjige i dokumente kao što su tehnička i planska dokumentacija, projektna dokumentacija, računi, potvrde o zemljištu u posjedu... Prije isplate, ukoliko se radi o izgradnji, kontrolira se građevinska dozvola s projektnom dokumentacijom, uporabna dozvola (ako je potrebna), ugovori s izvođačima, deklaracije, jamstva... A ako se radi o opremi, provjeravaju se primjerce, računi, dokazi o plaćanju, knjiženja računa, izjave o usklađenosti proizvoda i drugo.

Ulaganje u razvoj ruralnog turizma

Novim programom Europske unije obuhvaćen je i poseban segment - razvoj ruralnog turizma. Krajem ove godine, naime, očekuje se raspisivanje prvog natječaja za mjeru »Razvoj i diverzifikacija ruralnih ekonomskih aktivnosti« kroz koju će se financirati ulaganja u razvoj ruralnog turizma, potom tradicionalni obrti, izravna prodaja na poljoprivrednom gospodarstvu, izgradnja i opremanje takozvanih mikro proizvodnih pogona te ulaganja u obnovljive izvore energije. Prema ovoj mjeri, iz programa će se moći financirati opremanja objekata vezanih uz ruralni turizam, rekreacijskih objekata i opreme, kao i ulaganja u poboljšanje turističke ponude u smislu dodatnih sadržaja kao što su sportsko jahanje, ribolov i slično. Konkurrirati će moći korisnici registrirani prema Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti. Maksimalni broj ležajeva je 40 po korisniku potpore, dok je iznos potpore 50 posto investicije ili maksimalno 150 tisuća eura, kazao je Kristijan Mavrek iz Razvojne agencije Čakovca.

MLADE OSOBE MOGU OSTVARITI POTPORU DO 60 POSTO INVESTICIJE

Minimalno je ulaganje po projektu, što se ovih grana tiče, 33.800 eura, s time da je maksimalna ukupna vrijednost ulaganja ograničena na tri milijuna eura, od kojih ulaganja u sektor maslinarstva ne mogu prelaziti 500 tisuća kuna. Iznos je javne potpore do 50 posto ukupnog prihvatljivog ulaganja. Novost je, prema ovom programu, da se ograničava broj dozvoljenih prihvatljivih ulaganja po

korisniku na pet projekata, s time da se prijava za sljedeće ulaganje može predati tek nakon izvršene isplate za prethodno ulaganje.

Inače, prema IPARD-ovom programu u pravilu se može ostvariti do 50 posto povrata sredstava. Izuzetak su, međutim, mlade osobe koje mogu ostvariti potporu do 60 posto investicije, dok se za područja od posebne državne skrbi i slično određuje i do